

Wet van
houdende regels inzake de financiële
verhouding tussen de Staat en de districten
(Wet Financiële Verhoudingen)

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat in het kader van de financiële en fiscale decentralisatie, het wenselijk is regels vast te stellen inzake de financiële verhouding tussen de Staat en de districten:

Heeft de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

Hoofdstuk I
Algemene Bepalingen

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. de Ministers: de Minister van Regionale Ontwikkeling en de Minister van Financien;
- b. uitkeringsjaar: het kalenderjaar waarover het recht op uitkering ontstaat;
- c. egalisatiefonds: het fonds bedoeld in artikel 2.

Hoofdstuk II
Het egalisatiefonds

Artikel 2

1. Er is een egalisatiefonds. Dit fonds is een rekening van de minister belast met de zorg voor staatsfinanciën, waar jaarlijks een vast percentage van de staatsbegroting op wordt gestort ten behoeve van de gedecentraliseerde districten.
2. Het fonds wordt door de Ministers beheerd.

Artikel 3

1. Bij wet wordt ten aanzien van ieder uitkeringsjaar een bedrag aan middelen van de Staat ten behoeve van het egalisatiefonds gereserveerd.
2. De uitgaven en de ontvangsten van het fonds zijn over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk.

Artikel 4

De begroting van het egalisatiefonds vermeldt het bedrag dat als verplichting geldt voor het totaal van de algemene en de aanvullende afdrachten.

Hoofdstuk III

De afdrachten

Artikel 5

1. Elk district heeft over ieder uitkeringsjaar recht op een algemene afdracht uit het egalisatiefonds.
2. De algemene afdracht wordt gestort in het districtsfonds van het district en wordt door het district bestemd voor bestrijding van de kosten verbonden aan uitoefening van haar autonome taken.
3. De districten hebben gezamenlijk over een uitkeringsjaar recht op het in artikel 4 bedoelde bedrag, verminderd met het totaal aan verplichtingen voor aanvullende afdrachten die over het uitkeringsjaar worden aangegaan.

Artikel 6

De verdeling over de districten van het voor de algemene afdrachten beschikbare bedrag houdt rekening met de verschillen tussen de districten onderling in het vermogen tot het voorzien in eigen inkomsten en met verschillen in noodzakelijke uitgaven.

Artikel 7

1. Ten behoeve van de verdeling worden verdeelmaatstaven gehanteerd. De maatstaven hebben slechts betrekking op de kenmerken die zijn vermeld in de tabel, die als bijlage is toegevoegd.
2. Bij staatsbesluit wordt bepaald welke verdeelmaatstaven worden gehanteerd en hoe deze worden gehanteerd.
3. Bij voormeld staatsbesluit worden nadere voorschriften gegeven omtrent de toepassing van de bij de bepaling gebruikte begrippen en omtrent de wijze van telling van het aantal eenheden per verdeelmaatstaf.

Artikel 8

1. Ten behoeve van de verdeling stellen de ministers over ieder uitkeringsjaar bedragen per eenheid vast die behoren bij de verdeelmaatstaven.
2. De ministers stellen over ieder uitkeringsjaar de algemene afdrachten aan de districten vast. Zij verdelen daartoe het voor de algemene afdrachten in het beschikbare egalisatiefonds bedrag onder de districten naar rato van de uitkeringsbasis.
3. De in lid 2 van dit artikel bedoelde uitkeringsbasis voor het district is de som van de producten die worden verkregen door voor iedere verdeelmaatstaf het aantal eenheden van die maatstaf te vermenigvuldigen met het bij de maatstaf behorende bedrag per eenheid.

Artikel 9

1. De ministers kunnen, op aanvraag van een district, aan het district over een uitkeringsjaar een aanvullende afdracht geven.
2. Een aanvullende afdracht wordt verleend indien de middelen uit de algemene afdracht van het district aanmerkelijk en structureel tekort zullen schieten om in de noodzakelijke behoefte voor bestrijding van kosten van autonome taken te voorzien.
3. De ministers kunnen voorschriften verbinden aan het besluit tot verlening van de aanvullende afdracht.
4. De ministers kunnen een gegeven aanvullende afdracht verminderen of intrekken indien:
 - a. de financiële positie van het district verbetert;

- b. het district in strijd handelt met een wettelijk voorschrift dat betrekking heeft op de aanvullende afdracht, of met een voorschrift dat aan het besluit tot verlening van de aanvullende afdracht is verbonden.
5. Het district dat een aanvullende afdracht heeft aangevraagd, of waaraan een aanvullende afdracht is gegeven, neemt maatregelen ter verbetering van haar financiële positie.

Artikel 10

1. De ministers doen betalingen uit het egalisatiefonds aan de districten, zonodig vooruitlopend op de vaststelling van de algemene afdrachten over het uitkeringsjaar.
2. Indien de over enig uitkeringsjaar verrichte betalingen aan het district hoger of lager is dan de over dat jaar voor het district vastgestelde afdrachten, wordt het verschil teruggevorderd of uitbetaald.

Artikel 11

1. Aan de districten worden uit de Staatskas bijzondere afdrachten verstrekt ter bestrijding van de kosten gemaakt bij de uitoefening van medebewind taken.
2. Deze wijze van bekostiging wordt in de wettelijke regelingen waarbij aan districten medebewind taken worden opgedragen, aangewezen geacht.
3. Nadere regelingen betreffende bijzondere afdrachten worden vastgesteld bij staatsbesluit.

Hoofdstuk III

Overige Bepalingen

Artikel 12

Bij of krachtens staatsbesluit kunnen nadere regels worden gesteld omtrent:

- a. de toepassing van de in deze wet gehanteerde begrippen;
- b. de procedure tot vaststelling en verstrekking van afdrachten als bedoeld in deze wet;
- c. het verzamelen en vaststellen van gegevens ten behoeve van afdrachten;
- d. het doen van mededelingen en het verschaffen van inlichtingen in verband met de vaststelling en verstrekking van afdrachten.

Artikel 13

Op een afdracht als bedoeld in deze wet kan er geen beslag onder de staat worden gelegd.

Artikel 14

1. In afwijking van artikel 7 lid 2, wordt voor de eerste maal bij wet bepaald welke verdeelmaatstaven worden gehanteerd en hoe deze worden gehanteerd.
Door de ministers kunnen nadere voorschriften worden gegeven omtrent de toepassing van de bij de bepaling gebruikte begrippen en omtrent de wijze van telling van het aantal eenheden per verdeelmaatstaf.
2. In afwijking van artikel 8 lid 1, worden de bedragen per eenheid behorend bij de in lid 1 bedoelde maatstaven, over het eerste uitkeringsjaar bij wet vastgesteld. Daarbij kan worden bepaald dat de Ministers deze bedragen aan kunnen passen in verband met wijzigingen ten aanzien van het egalisatiefonds, die door middel van wijzigingen in de bedragen per eenheid over de districten verdeeld behoren te worden.

Artikel 15

1. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet Financiële verhoudingen.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. Met de uitvoering van deze wet zijn belast de Minister van Regionale Ontwikkeling en de Minister van Financien.

Gegeven te Paramaribo, de

R.R. VENETIAAN

WET van
houdende regels inzake de financiële
verhouding tussen de Staat en de districten
(Wet Financiële Verhoudingen).

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

Bij het huidig gecentraliseerd bestuur hebben districten geen inkomsten. Een gedecentraliseerde bestuursvorm veronderstelt dat het district middelen heeft voor haar huishouding. De middelen die daarvoor in aanmerking zullen komen zijn:

1. Eigen inkomsten gegenereerd middels belastingen en heffingen en primair bestemd voor de kosten van autonome taken.
2. Algemene afdrachten uit de Staatskas aan de districten als aanvulling op de zelf gegenereerde inkomsten voor de kosten van autonome taken.
3. Bijzondere afdrachten uit de Staatskas aan de districten bestemd voor de kosten van medebewindstaken.
4. Aanvullende afdrachten uit de Staatskas aan de districten ter dekking van structurele tekorten van inkomsten voor kosten van autonome taken.
5. Algemene subsidies die de centrale overheid aan de districten verstrekt ter financiering van de algemene kosten zoals salarissen.
6. Bijzondere subsidies die de centrale overheid aan de districten verstrekt ter financiering van specifieke uitgaven zoals projectkosten.
7. Uitgaven van de centrale overheid besteed door Directoraten en de Districts commissaris als orgaan van de centrale overheid voor de financiering van kosten van taken die de centrale overheid aan zichzelf heeft voorbehouden.

Met het onderhavige wetsproduct wordt beoogd een wettelijke grondslag te creëren voor het systeem afdrachten bestaande uit algemene afdrachten, aanvullende afdrachten en bijzondere afdrachten.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

Een egalisatiefonds is een rekening van de minister belast met de zorg voor staatsfinanciën waar jaarlijks een vast percentage van de centrale begroting op gestort wordt ten behoeve van de gedecentraliseerde districten. De bedoeling van de oprichting van een egalisatiefonds is 'afzondering' ter bevordering van de boekhoudkundige overzichtelijkheid van de verdeling van de aanspraken van de districten op algemene en aanvullende afdrachten alsmede de garantie van automatische overheveling daarvan van het centrale niveau naar districtsniveau (lid 1). De minister van Regionale Ontwikkeling en van Financiën beheren de begroting van het egalisatiefonds (lid 2).

Artikel 5

De algemene afdrachten geregeld in dit artikel worden door de centrale overheid afgedragen aan de districten als aanvulling op gegenereerde inkomsten ter bestrijding van de kosten van autonome taken.

Artikel 6

Als waarborg voor de eigen inspanning en een rechtvaardige verdeling van lasten wordt bij de verdeling van het voor de algemene afdrachten beschikbare bedrag over de districten rekening gehouden met de verschillen tussen de districten onderling in hun vermogen tot het voorzien in eigen inkomsten en met verschillen in noodzakelijke uitgaven.

Artikel 7

De specifieke maatstaven aan de hand waarvan het voor algemene afdrachten beschikbare bedrag worden in dit artikel uitgewerkt. De opgenomen formule vermeldt welke kenmerken, daaraan gerelateerde grondslagen en wegingsfactoren bij de verdeling in acht moeten worden genomen. De verdeelmaatstaven zelf en de wijze waarop deze zullen worden gehanteerd worden het onderwerp van een staatsbesluit. Dit staatsbesluit zal ook nadere voorschriften geven omtrent de toepassing van de bij de bepaling gebruikte begrippen en omtrent de wijze van telling van het aantal eenheden per verdeelmaatstaf.

Artikel 8

In dit artikel wordt bij de Ministers van Financiën en van Regionale Ontwikkeling de verantwoordelijkheid voor de verdeling van de algemene afdrachten gelegd.

Artikel 9

Hoewel er naar gestreefd moet worden dat de districten een sluitende begroting van inkomsten en uitgaven hebben, is er een gereede kans dat vooral in de opstartfase van de decentralisatie behoefte zal ontstaan aan aanvullende afdrachten om tekorten voor het bestrijden van de kosten van autonome taken te dekken. Voor zover er in die fase sprake is van structurele tekorten voor de financiering van kosten van andere dan autonome taken, biedt de aanvullende afdracht geen oplossing, maar zal een algemene subsidie van de centrale overheid uitkomst moeten bieden. Het is niet onwaarschijnlijk dat noodzakelijkerwijs salarissen van districtsfunctionarissen en districtspersoneel in de aanloop naar volwaardige decentralisatie in de vorm van subsidiering voor rekening zullen blijven van de centrale overheid.

Artikel 11

In het hier voorgestelde systeem worden de overmakingen die de centrale overheid aan de districten verschuldigd is voor de uitoefening van medebewind taken aangemerkt als bijzondere afdrachten (lid 1). In de wettelijke regelingen waarbij aan de districten medebewindstaken worden opgedragen zal de wijze van vergoeding van de kosten verbonden hieraan aangewezen worden geacht (lid 2).

Bij staatsbesluit kunnen nadere regels betreffende de bijzondere afdrachten vastgesteld worden (lid 3).

Paramaribo, de

R.R. VENETIAAN